СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 285. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 7. грудня, 1928. VOL XXXVI. No. 285. Jersey City, N. J., Friday, December 7. 1928. THREE CENTS.

КУЛИДЖ ПРЕДКЛАДАЄ БУДЖЕТ

ПОДАТКИ НЕ БУДУТЬ ЗМЕНЬШЕНІ. ТРЕБА НАДІЯТИСЯ МАЛОЇ НАДВИШКИ. НА АРМІЮ І ФЛЬОТУ ПРИЗНАЧЕНО $648,000,000.

ВАШИНГТОН, 5. грудня. — Президент Кулидж предложив конгресови буджет на фіскальний рік 1930. У своїм законопроекті передбачує президент доходи на суму $3,841,298,829, а розходи на $3,780,719,647. З того виходить, що можна надіятися малої надвишки.

Президент зазначує, що не буде ніяких податкових полекш, бо видатки зросли. В тім буджеті нема передбаченої суми на допомогу фармерам, що має бути предметом нарад спеціяльної сесії конгресу. На допомогу потерпівшим від повені призначено $31,000,000.

100,000 ВИТАЄ ГУВЕРА.

ДІЗНАВ У ПЕРУ БІЛЬШОЇ ПАРАДИ НІЖ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПІДЧАС ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ.

ЛІМА, Перу, 5. грудня. — Столиця перуанської республики витала сьогодня Герберта Гувера. Яких 100,000 Перуанців вийшло на вулиці міста і кричало „Віва" до переїзджаючого вулицями Гувера та перуанського президента, що їхав разом з Гувером.

На принятті виголосили промови президент Перу і Гувер, підчеркуючи потребу як найприязніших відносин між Перу і Злученими Державами. Гувера наділено рівнож ріжними дорогоцінними дарунками, що походять зперед 2000 літ і уявляють собою памятки старинної перуанської культури.

В КОЛОМБІЇ СТРАЙК.

НА СТРАЙК ВИЙШЛО 12,000 РОБІТНИКІВ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ У БАНАНОВИХ ПЛЯНТАЦІЯХ. ПРИХОДИТЬ ДО РОЗРУХІВ. РОБІТНИКИ НИЩАТЬ ПЛЯНТАЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. — Приватною дорогою дійшли сюди вісти з провінції Магдалена в републиці Коломбія, що там прийшло до розрухів. Кажуть, що 12,000 робітників вийшло на страйк, а той крок приписують агітації мексиканських комуністів.

Коломбійська влада не годна сьому зарадити, бо телефони і телеграфи перервані, а рівнож ушкоджені зелізничі тори. Тому не можна надіслати в час військо, щоби завести порядок, як це пляную уряд.

Знову робітники твердять, що до заворушень прийшло тому, що плянтатори відмовляються платити асекураційну премію і не дають забезпечення ушкодженим робітникам. А компанії кажуть, що тут ходить тільки о тих робітників, що працюють кілька днів і знову далі мандрують.

ТОРГОВЛЯ ПІДНОСИТЬСЯ.

ТАК ДУМАЄ СЕКРЕТАР СКАРБУ МЕЛЛОН.

ВАШИНГТОН, 5. грудня. — Секретар скарбу Меллон предложив палаті послів рапорт, з якого виходить, що з кінцем сього року бизнес поправляється і час депресії минає. Торговля піднеслася до тої міри, що остає позаду минулого року тільки на 10%.

НЕ ХОТІВ ІТИ ДО ТЮРМИ.

БОРОНИВСЯ РЕВОЛЬВЕРОВИМИ ВИСТРІЛАМИ, ДОКИ ЙОГО НЕ ЗАБИЛИ.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. — Ніхто не годен зрозуміти, як це сталося, що засуджений на досмертну вязницю Зиґмунд Вайс міг мати при собі револьвер і постріляти одного вязничного сторожа, коли його відводили по засуді назад до тюрми. Капітан Джан Дойл, побачивши, що Вайс далі стріляє, стрілив до нього зі свого револьвера і положив його трупом на місці.

В ЛОНДОНІ ЛЕКШЕ.

БО В НЮ ЙОРКУ ЦЕ ДІЙСНИЙ ГАЗАРД ВИСТАВЛЯТИ НОВІ ПРОДУКЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 5. грудня. — Театральний менаджер Ґилберт Миллер покидає Ню Йорк і їде до Лондону, бо тут не годен виставляти нових театральних продукцій. Каже, що в Ню Йорку так дорого стоїть робітник, а продуцент має до діла з такими обмеженнями, що перші вистави являються дійсним газардом. На примір подає таке, що в трупі Райнгарда, яка давала вистави в Ню Йорку, доходило до того, що робітники, котрі працюють руками біля сцени, одержували тижнево $4,400 титулом платні, себто більше як актори, між якими були люде світової слави. До того є ще такі обмеження, що при продукціях, на яких виступає одна оркестра на сцені, треба ще обовязково брати другу оркестру, яка має хіба це робити, що зголошуватися по платню. Це все і повно инших обмежень є причиною, що Миллер переносить свою діяльність до Лондону. А до Ню Йорку привезе хіба ті штуки, що вже мають запевнений успіх.

МІСТО КНИЖОК.

ВАШИНГТОН, 5. грудня. — З урядового рапорту виходить, що столиця Злучених Держав являється дійсним містом книжок. Як відомо, Вашингтон має пречудну конгресову бібліотеку, котра має 3,625,000 книжок і багато цінних манускриптів. Кромі того в місті є ще около 200 других бібліотек, з яких може корнстати загал. Департамент війни має прекрасну Військову Медичну Бібліотеку, що є найбільшою в своїм роді у цілім світі. Мала вона після останнього обчислення 281,139 оправлених томів, не враховуючи тут брошур, журналів і фотографій. Департамент хліборобства має бібліотеку з 200,000 томів, а рівнож і инші департаменти мають свої книгозбірні.

ПРОТИ ІМІГРАЦІЇ З МЕКСИКА.

ВАШИНГТОН, 5. грудня. — Секретар праці Дейвис заповів, що іміграція з Мексика буде обмежена до 7,000. Досі виносила вона 80,000 осіб річно.

Американські Українці протестують проти польських звірств.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

MINNEAPOLIS UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES.

The Minneapolish Morning Tribune, of Monday, November 19, 1928, wrote:

AMERICAN UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES DURING HOLIDAY RAMPAGE.

American citizens of Ukrainian descent residing in Minneapolis and St. Paul adopted, at a mass meeting Sunday, a resolution protesting against the alleged "uncivilized treatment" of Ukrainians by the Poles during an Independence day celebration November 1 at Lemberg, Galicia, and the alleged laxness of the Polish authorities in permitting the offenses charged.

Copies of the resolution were sent to Secretary of State Frank B. Kellogg at Washington.

The resolution declares that during a peaceful celebration of the tenth anniversary of the Ukrainian declaration of independence from the Austrian empire, Polish authorities permitted their co-patriots harass the Ukrainian organization, ransack and demolish homes of Ukrainians and severely wound of them.

The committee which presented the resolution was composed of the Rev. Michael Zaparyniuk, Paul Fedorciw, Mykola Grubryn, Michael Kaniuk and Peter Andrushchak.

The Minneapolish Journal, of the same date, wrote:

POLISH TREATMENT OF UKRAINIANS PROTESTED.

Protesting against alleged atrocities perpetrated by Polish authorities against Ukrainians at Lemberg, Galicia, when the latter celebrated the tenth anniversary of the Ukrainian day of independence, November 1, American citizens of Ukrainian descent living in Minneapolis sent a resolution to Secretary of State Frank B. Kellogg, asking this government to "use its influence by causing the immediate termination of the profuse pogrom against the unfortunate and defenseless Ukrainian people."

The resolution declared that the Polish authorities disbanded the independence celebration, "permitting their copatriots to interfere by harassing the Ukrainian participants of the celebration, demolishing homes, and wounding hundreds of them."

On the committee which drew up the resolution were Rev. Michael Zaparyniuk, Paul Fedorciw, Mykola Grubryn, Michael Kaniuk and Peter Andrushchak.

The Pioneer Press of St. Paul, of the same date, reported:

UKRAINIANS HERE PROTEST ATTACKS.

Resolution Condemning Polish Action Sent to Secretary of State Kellogg.

A resolution protesting alleged mistreatment of Ukrainians by Polish authorities was adopted Sunday by 350 persons at a meeting in the Ukrainian Educational home, 700 Jackson street.

The resolution was sent to Secretary of State Frank B. Kellogg in Washington, requesting the United States Government to intercede. It was signed by Stephen Kashuba and Kateryna Kachmar of St. Paul and Rev. Michael Zaparyniuk, Paul Fedorciw, Mykola Grubryn, Michael Kaniuk and Peter Andrushchak of Minneapolis.

The protest follows in part: "The American citizens of Ukrainian descent in St. Paul and Minneapolis mournfully and unanimously adopted the resolution, protesting vigorously the recent atrocities perpetrated by the Polish autorities against the Ukrainian people at Lemberg, Galicia, in their celebration of the tenth anniversary of the Ukrainian Independence day, on November 1, 1928.

"The American citizens of Ukrainian descent, in the name of humanity, appeal to our Government to use its influence by causing the immediate termination of the profuse pogrom by the Polish authorities against the defenseless Ukrainian people at Lemberg, East Galicia."

ПІДГОТУВАННЯ НАЙМИТІВ ДО ВСТУПУ В С. Г. ШКОЛИ.

Наркомос ужив ряду конкретних заходів, щоби полекшити наймитам вступити до с. г. профшкіл. Всім окружним інспекторам народньої освіти запропоновано орґанізувати при с. г. профшколах підготовні ґрупи для наймитів. У своїй відозві до окрнаросвіти Наркомос вказує на серіозне політичне значіння культроботи серед наймитства на Україні.

ВІДКРИТТЯ КУСТАРНОЇ ШКОЛИ.

У Київі відкрито кустарну школу з відділами: текстильним, столярно-меблевим та лозоплетіння. Її зорґанізовано за допомогою кооперативних орґанізацій. Приймати муть підлітків від 14—18 років з освітою за 4 ґрупи трудшколи.

ВИДОБУТОК ЖИВОГО СРІБЛА.

Почала функціонувати найбільша в Донбасі копальня ч. 7 живосрібної рудні „Горлівка". Досвід роботи показав, що ця копальня проти инших містить живого срібла майже 10 разів більше. За останніх 20 днів видобуток копальні ч. 7 перевищує на 15% видобуток за весь місяць двох инших копалень рудні.

МАДЯРЕ ПОБИЛИ РЕКТОРА.

Боївка студентів націоналістів на університеті в Печі побила сильно ректора університету в хвилі, коли він з мурів університету здирав антисемітську афішу. Ось культура!

ВИПУСК ПЕРШИХ ЕЛЄКТРОМАҐНЕТНИХ МАШИН.

Завод „Жовтневий Молот" в Чернигові виготовив перші дві електромаґнетні машини системи інж. Самбурова. Ці машини мають призначення очищати мідяні стружки від стружок заліза, сталі та чавуну, які змішуються з мідяними при обробленні машинних частин на великих заводах. Виробництво елєктромаґнетних машин зорґанізовано на заводі „Жовтневий Молот" вперше в Радянському Союзі. До цього часу такі машини привозили зза кордону. Машини Самбурова замовило в „Жовтневому Молоті" Всеукраїнське Т-во реалізації винаходів, тому що цей завод може виконати дешевше ніж инші механічні заводи. З перших елєктромаґнетних машин надіслали одну до Харкова, а другу на завод до Перми. Технічна комісія визнала перші машини, системи Самбурова, за цілком задовільні.

РІЖНИЦЯ ЛИШЕ 10 СТЕПЕНІВ.

Приїхавши до Ню Йорку, бувший великий князь Олександер говорить про ріжницю большевицького й царського панування в Росії так: На небі стрічається душа Леніна з душею царя Миколи другого. Микола питається Леніна, що революція зробила для російського народу. На це Ленін відповів, що водка тепер має 30 степенів кріпости, а при царі була 40. На це Микола слушно зауважив: „Ріжниця всього 10 степенів, то чи треба було для цього робити революцію?".

ОСЕЛ ЧЛЕНОМ РОБІТНИЧОЇ ЮНІЇ.

Московська „Робітнича Ґазета" подає, що на Кавказі інспекція звернула увагу на юнійного робітника „Ішака Ішаковича Ішакова", що по кавкаському звучить: „Осел Ослович Ослов". Цей „свідомий робітник" одержував правильно платню за свою працю та платив місячні датки до юнії. При контролі виявилося, що це один господар записав до юнії свого віслюка, в якого робітничій картці стояла така примітка: „Ослов перфекний робітник і ніколи не пропустив платити точно свою вкладку".

ЧЕХИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ

ЧЕХОСЛОВАЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВЖИЄ РЕПРЕСІЙ ПРОТИ ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ. ЦЕ ВІДПОВІДЬ НА ЖАДАННЯ ПОЛЬЩІ З ПРИВОДУ ЛИСТОПАДОВИХ ПОДІЙ У ЛЬВОВІ.

ПРАГА, 5. грудня. — Місцеві газети повідомляють, що чехословацьке правительство вжиє рішучих заходів, щоби припинити діяльність української іміграції, яка є направлена проти Польщі. Це є у звязку зі замахам на польського консуля в Празі, якого доконав український студент у листопаді дні.

Тоді польський представник в Чехословаччині зложив в імени Польщі протест перед чехословацьким правительством проти того, що Чехи не припиняють протипольської діяльности української іміграції. Притім він висловив надію, що уряд Чехословаччини вжиє заходів проти українських організацій. Чеське правительство справ закордонних взяло цей протест під розвагу і тепер Чехи виконують бажання Польщі.

УБИТО СТОРОЖА ПІЛСУДСКОГО.

В БЕЛЬВЕДЕРСЬКОМУ ЗАМКУ УБИТО СТОРОЖА ОХОРОНИ ПІЛСУДСКОГО. АРЕШТОВАНИЙ БУВШИЙ ОХРАННИК КОСОВСКІ.

ВАРШАВА, 5. грудня. — Сьогодня ранком у Варшаві рознеслася чутка, що доконано замаху на Пілсудского. Причиною цієї чутки було те, що в Бельведерському замку, де мешкає Пілсудский, ранком убито сторожа з його охорони.

Арештований в саді бувший охранник Косовскі заперечує, що то він забив сторожа. Говорить, що він хотів лише відвідати свого кревного садівника. Косовскі раніше служив в охороні Бельведерського замку, але в червні його звільнено за пиятику.

Ще годі сказати, чого в дійсности Косовскі забрався в сад і хто вбив сторожа, бо не є виключене, що його вбив не Косовскі, а хтось инший.

ЗЕМЛЕТРУС НА УКРАЇНІ.

В ОДЕСІ Й СЕВАСТОПОЛІ БУЛО ЛЕГКЕ ПОТРЯСЕННЯ ЗЕМЛІ.

ХАРКІВ, 5. грудня. — В Одесі було легке потрясення землі, що тревало 7 секунд. Перше потрясення тревало 2 секунди, а друге 5 секунд.

Так само і в Севастополі був легкий землетрус, але населення, налякане страшним землетрусом з 1927 року, в страху покинуло свої мешкання. Воно всю ніч перебуло на вулицях та площах.

Цим разом землетрус не був сильний й ніякої шкоди не зробив.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ АВСТРІЇ.

ПРИ ТРЕТЬОМУ ГОЛОСОВАННЮ ВИБРАНО МІКЛЯСА ПРЕЗИДЕНТОМ АВСТРІЇ. СОЦІЯЛІСТИ ПОДАЛИ ЧИСТІ БАЛЬОТИ. ЛИШЕ ЦЕ ДАЛО БІЛЬШІСТЬ ГОЛОСІВ МІКЛЯСОВИ.

ВІДЕНЬ, 5. грудня. — Партії австрійського парляменту не могли знайти одного сильного кандидата на становище президента републики. Тим разі під голосовання піддавалося по три кандидати: Мікляс — кандидат партії християнських соціялістів; Ренер — від партії соціялістів, і Шобер — від всенімецької партії.

Кандидатура Шобера відтягнула голоси від Мікляса, що був президентом парляменту від бльоку християнських соціялістів і всенімців. Це не дало можливости жадному кандидатови мати потрібну більшість голосів, аж поки соціялісти не вирішили за третим голосованням подати чисті бальоти. Тоді голоси розділилися так; Мікляс — 94; Шобер — 25; Ренер — 91 чистих бальотів.

Новий президент є проти злучення Австрії з Німеччиною. Він у політичному життю був увесь час активним. Йому 56 років

АМЕРИКА ЗАХОПЛЕНА ІМПЕРІЯЛІЗМОМ.

ТАК ГОВОРИТЬ АНГЛІЙСЬКИЙ ФЕЛЬДМАРШАЛ. НАРОДИ МАЛО ЧОГО НАВЧИЛИСЯ З МИНУЛОЇ ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 5. грудня. — Критикуючи останнє посланіе президента Кулиджа до конґресу, англійський фельдмаршал Робертсон каже, що безперервне збільшення Злученими Державами военної фльоти нагадує те, що робила Німеччина напередодні траґедії 1914 року. Це, що Злучені Держави так збільшують свою фльоту, свідчить про те, що вони мало надають значіння Лідзі Націй та Келоґовому договорови про оголошення війни поза законом.

Всі держави мало чого навчилися з того, що показала минувша війна. Вони й досі не розуміють того, що війна не може бути засобом до встановлення довшого мира. Тепер уся Европа зброїться. Вічний мир може наступити лише тоді, як нові покоління будуть виховані на міжнароднім довірю та солідарности.

ВІЙНА ПРОТИ „СЕНТИ КЛОСА".

БОЛЬШЕВИКИ ОБЯВИЛИ ВІЙНУ ПРОТИ СВЯТКУВАННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, А ОСОБЛИВО ПРОТИ ВЛАШТОВАННЯ ДІТЯМ ЯЛИНКИ.

МОСКВА, 5. грудня. — Нема Бога, кажуть комуністи, а тому не може бути й Різдва Христового. Але, не зважаючи на революцію та на антирелігійну пропаґанду, всі склепи обслуговують священиків, рабінів та инших носіїв „опію для народа". Вікна багатьох склепів завалені діточими забавками та ялинками, таксамо, як це було в дореволюційні часи.

Протирелігійна пропаганда підноситься з новою силою й буде тревати до половини січня. Для цього будуть організовані лекції, спеціяльні карнавали і т. п. Особливо будуть агітувати проти ялинок та подарунків дітям.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: „SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРОГИБІЦІЙНИЙ БЛОФ З ДОБРОБУТОМ

День Подяки послужив богато людям нагодою сказати дещо розумного до американського народа. Були однак люди, які скористали зі сього свята, щоби сказати дещо наївного або й просто глупого. Межи сими послідними медаля належиться відомому „антисалюновому робітникови", як він себе називає, Ернестови Черингтонови.

З нагоди Дня Подяки виступив він зі заявою, що „прогибіція причинилася більше, як котринебудь другий чинник, до добробуту в Америці". Себто горожани Америки повинні за ніщо Богу дякувати так богато, як за пригобіційний закон. Мовляв, прогибіція дала Америці богато благодатий, а між ними, одною з многих, є добробут. Між благодатями прогибіції вичисляється: великі ощадности в банках, життєве обезпечення, купно домів та оживлену продаж шерів на американській біржі.

Образ отже дуже підхлібний, якби тільки був правдивий. Якби тільки можна все те приписати прогибіції. Та сього зробити не можна. Прогибіціоніст, який приписує се все прогибіції, поступає як той когут у казці, котрий казав, що якби не його піяння, то сонце не сходилоби.

По друге, образ прогибіції не тільки має мало світла, але він ще й має тіни, котрих „антисалуновий робітник" не згадує. Пан Черингтон не згадав за те, що виконуванє прогибіції коштує край 25 міліонів долярів, тоді як край видає на свій департамент стейту, отже на всю заграничну політику, 16 міліонів на департамент судівництва 24, а на департамент торговлі 30 міліонів. Він забув згадати, що прогибіція коштує життя тисячі людий кождого року та що тисячі вдів і сиріт оплакує рік-річно нерозум загорільців, що прогибіцію завели. Він забув додати міліони долярів, які видається рік-річно на роздобутте горівки, пива й вина проти постанови закона. Він забув додати словом, що в краю прогибіція існує тільки на папери.

Що найважнійше, не згадав він за те, що нині завівся в Америці звичай публично ломати прогибіційний закон, купувати горівку й другі напитки проти виразної постанови закона, пити й запиватися до безтями. Словом, ломанне закона стало загальним звичаєм Американців, яке певне в богато случаях переходить поза межі самого тільки прогибіційного закона.

За те все ледво чи можна дякувати Богу з нагоди Дня Подяки. Сьому треба не потурати, але зараджувати чим скорше, щоби малий боляк не розрісся й не захопив усього суспільного тіла.

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ НА ЧУЖИНІ

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД У ПРАЗІ.

Десята річниця проголошення самостійности Західних Земель України була урочисто святкована в Празі. Святочну Академію, що відбулася у великій салі Сміхівського Пивовару, попередив акт передачі ген. Омеляновичу Павленкові пропамятної военної відзнаки.

Ген. Павленко та його адютант сотн. Пасічник звилися у військових уніформах. В часі передачі медалі привитав ген. Павленка чет. Бойків слідуючими словами: „Пане Генерале! Сьогодня минає десять літ, як український нарід проголосив на Західних Землях України свою самостійність. Цим актом звільнено другу з черги частину українського народу з кількасотлітньої неволі. І на всьому просторі, від Тиси по Кавказ, почалася велика інтензивна праця воскрещого народу для злуки всіх земель України в одну державу. Та як на східних, північних і полудневих кордонах України, таксамо на її західних теренах прийшло вже від першого дня самостійности до оружної боротьби з ворогами українського народу. Західні Землі України в обороні своїх границь зорганізували протягом короткого часу армію, що під кожним оглядом перевищала армії новоповсталих держав, що творилися на румовищах двох великих імперій. Вождом Української Галицької Армії, що вела затяжну боротьбу проти ворогів, були Ви, Пане Генерале! Приказ покійного її першого вождя полк. Д. Вітовського: „Здобути або дома не бути", як також Ваш, Пане Генерале! „Хай нас розсудить залізо й кров" — Українська Галицька Армія виконувала з безприкладним в історії модерної війни геройством. Історичну безсмертну славу здобула собі Українська Галицька Армія в боротьбі з її ворогами: Поляками й Москалями. Для збереження військової традиції та для відзначення тих, що голі й босі, голодні й хорі стали під прапор самостійної України до оружної боротьби, рішила Капітула видати в десяту річницю проголошення самостійности Західних Земель України „Пропамятну Военну Відзнаку". Передаючи її Вам, Пане Генерале, в сю хвилю, коли весь український нарід повертає думкою до великого чину зперед десяти років, я повний віри, що вже внедовзі жажда нового великого чину для самостійности України прибере наявні, зовнішні форми, що означати-муть продовжування акту дня 1-го листопада 1918 року".

Генерал Павленко відповів до зібраних членів Провірочної Комісії та гостей слідуюче: „Мої Панове! В десяту річницю проголошення самостійности Західних Земель України видала Генеральна Капітула „Пропамятну Военну Відзнаку". Цьому актові я признаю велику вагу. Українська Галицька Армія й її слава, добута на полях бою, не можуть прикрашати тільки історичну картину нашої визвольної боротьби, але мусить перейти в ціле єство кожного Українця, що бажає нашому народові самостійности. Його бажання мусять стати чинами. Тим, що буде постійно наклікувати його до чину, до наслідування Української Галицької Армії, буде якраз „Пропамятна Военна Відзнака". Я вірю непохитно, що день нової оружної боротьби за самостійність України на всіх її просторах наближається та що в цьому дні воскресне нова Українська Армія, яка докінчить діло, розпочате перед 10-ти роками".

Після цього увійшов ген. Павленко в супроводі членів Провірочної Комісії до великої салі, де зібралося понад 200 людей, переважно членів Української Галицької Армії.

Академію розпочав промовою полк. Сціборський, член Проводу Українських Націоналістів. Бесідник, схарактеризувавши стан, що заіснував на Українських Землях перед десятьи роками, та тимчасову невдачу, що довела до розподілу українського народу, зупинився довше над фактом неперерывности боротьби за самостійність України. „Український нарід, — кінчив бесідник, — що освідомивши себе національно, переходить тепер у стадію активного націоналізму та змагає до розбудови нації на всіх ділянках її, відкидає і активно поборює всі територіяльні поділи України. В історії українського народу за останнє десятиліття є три важні моменти, а саме: IV. Універсал Української Центральної Ради, 1-ший листопад 1918. і 22. січня 1919. р. На цих трох актах будувалося самостійне життя українського народу, ведеться й сьогодня боротьба й тільки на них збудуємо самостійність України".

Другим промовцем був ген. Павленко, якого появу при бесідницькому столі приняли присутні гучними оплесками. Він відчитав свої спомини з боїв Української Галицької Армії. Він закінчив слідуючо: „З великою пошаною та з жалем згадую тут першого вождя Української Галицької Армії, покійного полк. Вітовського. Він був її першим організатором, першим її військовим міністром та своєю працею поклав сильні підстави для великого її росту. Слава його великим чинам, слава всім полягшим борцям за самостійність України!"

В тому місці хор віспівав кілька українських пісень.

З черги проф. Кравець переказав коротко про засідання Генеральної Капітули та повідомив, що ген. Павленко переведе декорування старшин і стрільців, що доси зареєструвалися. Потім приступлено до декорації.

Відспіванням національного гимну закінчено Академію.

Л. Б.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Протестаційне віче.

Як тільки прийшла вістка з Галичини про звірства Поляків над Українцями, то і в нашій громаді з Міннеаполіс і Ст. Пол, Мінн., злучилися всі національні товариства і церкви, щоби спільно запротестувати проти ката-наїзника. Дня 18. листопада с. р. відбулося спільне Протестаційне Віче в Укр. Домі Просвіти. Вічем проводив п. П. Федорців, секретарювали: М. Канюк і М. Грубрин. Предсідатель пояснив ціль віча і покликав на першого бесідника п. Я. Міруса, учителя при греко-кат. громаді.

Бесідник в своїй короткій, але палкій бесіді змалював події 1-го листопада у Львові, про які донесли часописи і підніс протест проти ляцьких звірств, нових масових арештів та проти нищення наших інституцій. Тому, що тепер знову полялася кров у Львові з приводу 10-літньої річниці 1-го листопада 1918 року, ми зібралися без ріжниці поглядів політичних і релігійних, а всі разом як Українці, щоби запротестувати так, як це роблять по других місцевостях, говорив бесідник, а присутні нагородили його оплесками. Другим бесідником був парох з української прав. громади о. М. Запаринюк. Він говорив: Ми зійшлись нині, і певно хтось з нас може подумати, що почує щось нового, веселого, але тут невеселе, не нове, а сумне і то дуже сумне. Бо, як вісти принесли з Галичини, знову українська кров ллється в Галичині, знов масові арешти студентів, селян і робітників. На 11. листопада була велика парада в Міннеаполіс на „Меморіял Драйв" і сказав говернор Міннесоти, що 6 нових держав повстало завдяки Америці, а чому говернор не сказав, що в тих нових державах є поневолені народи, а найбільше поневолений є український нарід. А говернор, не знаючи обставин в Европі, казав, що вже наступив спокій і „мирна" відбудова державного життя ріжних народів. Ми, Українці, можемо сказати, що американські політики зі своїм бувшим Вилсоном грубо помилялися і помиляються далі. На українських землях триває дальше війна, що привела до пролиття крови в десяту річницю першого листопада в місті Львові. В сей день десять років тому почалася боротьба українського народу Галицької Землі проти навали окупанта Ляха і та війна в ріжних формах, ріжної сили і ріжного напряму триває до нинішнього дня. Майже шістьсот років Поляки старалися винищувати наш український нарід, але замісць того мають проти себе сильну національну армію українських борців, а армія та зросла під чужинецьким гнетом і буде так довго змагатися, поки Україна не стане Незалежною Соборною Державою.

Тут оплескам не було кінця. Дальше бесідник згадав, таке: З упадком Австро-Угорщини Східна Галичина разом з іншими українськими землями Австро-Угорщини, а саме українською територією на південь від Карпат утворила Західну Українську Народню Республику. З приводу війни між Зах. Укр. Нар. Республикою і Польщею, яка напала на Східну Галичину, Найвисша Рада Амбасадорів Мирової Конференції в Парижі з дня 25 серпня 1919 р. уповажнила Польщу занятии Сх. Галичину своїми мілітарними силами. Польща зобовязалась завести у Сх. Галичині цивільну управу, заключивши з головними державами антанти договір, якого постанови повинні по змозі забезпечити автономію території, як також політичні, релігійні і особисті свободи її мешканців. Але чи Польща сего дотримала? Вона перед світом хвалиться, що у неї є культура... Ми, Українці, називаємо їх не Поляками, але польськими Індіянами, бо в 20-тім століттю здичіла польська орда переслідує так український нарід, що і Татари того не робили. Нам під цю пору найкраще допомагати і складати жертви на Революційний Фонд. Як Січові Стрільці не щадили свого життя на оборону Неньки України, так ми не щадім зелених.

Після того почалася збірка. Зложили слідуючі: Д. Папко $2; по $1: А. Греськів, В. Колодка, Т. Садовська, В. Сулотюк, С. Романюк, П. Бутрин, І. Шмігановський, Я. Мірус, С. Рихлій, О. Кузик, К. Паньків, І. Коцюба, П. Коцюба, А. Лісовський, М. Самотюк, Р. Бачинський, І. Павчук, П. Парій, Д. Самотюк, О. Пилатюк, Г. Федушко, О. Шабатура. Й. Олійник, М. Андрушевський, А. Процай, Р. Ясенюк, С. Коцюба, П. Садовий, П. Кучинський, С. Гермай, Я. Крейдуба, В. Мельник, И. Домбровський, І. Кіт, К. Бреняк, П. Федорців, М. Канюк, М. Грубрин, о. М. Запаринюк, П. Андрущак, О. Вонс, П. Приймак, М. Парій, В. Проць, А. Романчук, О. Рихлій, Н. Мельниківський, П. Огринчук, Т. Квосний, А. Гарасимів, И. Перейминіда, И. Греськів; по 50 ц.: Л. Харчишин, Ю. Дедилюк, С. Стібак, Р. Пех, А. Стемьмащук, І. Сухорович, В. Кіт, М. Блажкевич, А. Денис, И. Ковалів, П. Гайва, П. Пікула, М. Манзен, В. Демяник. Зложено $61; дрібними датками $2.15. Загально зібрано $63.15. На оплату протестів $8.58. Пересилаємо через „Обєднаннє" $54.57 на Революційний Фонд.

По збірці виступила п. Катерина Качмарова, яка в ядерних словах промовила: Вже друга жінка впала жертвою ляцьких знущань. Не тільки в Галичині ставлять проти Ляха чоло мужчини, а рівнож і женщини беруть участь в боротьбі, тож і ми тут, українські жінки, повинні всі як одна братись до організації. При нашій громаді є зорганізоване товариство „Союз Українок" і всі ми, Українки, без ріжниці політичних і релігійних переконань, ставаймо членицями того товариства.

Предсідатель п. П. Федорців подякував присутним за витревалість і щедру лепту, і відспіванням „Ми Гайдамаки" і „Не пора" учасники віча, підбадьорені на дусі, почали розходитись домів.

М. Канюк, М. Грубрин,
секретарі віча.

З ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА У ВІДНІ

(2)

„В кілька днів після того, як У. Н. Рада перейміла владу у Львові та по сформуванню першого правительства Західно-Української Держави, вона приймає ухвалу, котрою зобовязує правительство, поробити належні кроки для обєднання З. У. Держави з українською державою в Києві. Другу ухвалу в сій справі приймає У. Н. Рада 3 січня 1919 р., а три тижні пізніще, дня 22. січня відбувається в Києві проголошення зєдинення Західної України з Великою Україною при участи численної делегації послів західно-української національної Ради. Некористні для української справи зовнішні обставини — вороже відношення до визвольних земель українського народу зі сторони держав Антанти, що в війні вийшли переможцями — і слабість власних сил українського народу для оборони своїх держав, стали, на жаль, на перешкоді фактичному здійсненню проголошеного обєднання обох українських держав. І тіж причини зложились на те, що західно-українську землю опанували — по пірвічній геройській обороні її Українською Галицькою Армією — Поляки, Буковину Румуни, а Закарпатську Україну Чехо-Словаки. Отак західно-українські землі разом з тими велико-українськими, що в часі війни були в окупації центральних держав, опинилися в польському ярмі і стогнуть в ньому вже десятий рік, вижидаючи тої хвилі, коли обставини дозволять підняти боротьбу за обєднання з рештою українського народу в одній, соборній Україні.

„Мусимо бути на ті обставини приготовані і для витворення їх активно працювати, а за цею працею хай нам світить ясним промінням память десятків тисяч Борців, що зложили свої голови в боротьбі за власну державність і в службі для Неї на улицях Львова, на боєвищах Галичини й Великої України — на всьому просторі української землі. Всім Їм, а зокрема командантові українських частин, що доконали дня 1 листопада 1918 р., у Львові перевороту, полк. Дмитрові Вітовському — Вічная Память! (Присутні підводяться з місць — хвиля врочистої тиші).

„Ми лишилися під чужим ярмом. Галичину взяли Поляки, Буковину Румуни, а Закарпатську Русь — Чехи. Одначе визвольна боротьба поглибила в нас традиції історичного існування, традиції, що підсилюють в наших серцях стремління до власної, самостійної держави. Кожний Українець повинен плекати цю ідею у своїм серцю і приготовлятись до сповнення свого національного обовязку, коли прийде слушний час. Ми можемо ділитися на ріжні партії і політичні табори, але всі ті партії й табори мусять мати перед очима лише одну ціль: добути українському народові державну й самостійність. Дороги, які до сеї цілі ведуть, можуть бути ріжні. Байдуже воно, якою дорогою поодинокий іде, як-що всі змагають до одної цілі. „Айнцельн маршірен, ферайнт шлаґен" (поодиноко іти, разом наступати) — це повинно бути нашим девізом". (Довготревалі оплески).

—o—

Промова Я. Іванусева. Слово від молоді.

„День першого листопада зарізьбився глибоко в душі кожного, в чиїй груди бється українське серце. На спомин того дня пересуваються в його уяві всілякі події, що їх він чи то пережив, чи тільки пронизався з них чув. На спомин того дня встають перед його очима образи, які з одної сторони приневолюють його схилити голову перед могилами, з другого ж підносять її вгору — а очі кидають іскри: погляд несеться орлиним летом в далину, немовби побачив там відповідну добичу, зуби затискаються, устами пролітає незамітний усміх завзяття.

„Чогож це? Чого старенький дідусь навчає свого внука, поглядаючи крадьком на двері, чого мати дрібних діточок утирає сльози? Це, батько поляг у визвольній боротьбі, ворон кості його розніс по широких полях, — а день першого Листопада нагадав дідусеві краще, ніж коли, всі змагання до самостійности, цю боротьбу з вірним ворогом. І він оповідає крадькома й тихцем, щоб, боже, ворог не вчув та не почав нового катування, — перелине все, що накипіло й наболіло в старечому серці, в молоде, гаряче серце внука... А внук, малий школяр, глядить допитливо з довірям дідусеві в очі та затискає дітоці пястуки... А мати? Мати плаче та побивається за чоловіком, який мучиться в ляцькій тюрмі — в голоді, холоді, серед бруду; він поважився голосніше впімнутись за правами людини, він забув, що з нього зробили раба...

„Нині доводиться нам святкувати вже 10-ліття всенародньго зриву, 10-ліття проголошення державної самостійности на західно-українських землях, 10-ліття нашого пробудження. Вже на десять років раніше понісся мов лискавка, смертоносний вистріл, який забрав зпоміж живих ворога і гнобителя українського народу — намістника Потоцького. Це був перший революційний почин, який зазначується в дальшій історії галицької академічної молоді щораз то сильніще. Згадаймо боротьбу за український університет у Львові, згадаймо дуже живу агітаційну роботу політичного характеру, Сокола і Січі, Пласт, У. С. С., а вкінці і тайні військові організації, які своїм початком сягають до 1912 р., а в яких уже гімназійні ученики складали присягу „зі зброєю в руці здобувати незалежність українського народа".

Прийшла военна заметіль. Утворення українських полків починається з першим наступом ворога, а бої на Маківці, Лисоні, над Золотою Липою, сталять гаряче серце, гартують національного духа. І коли прийшлось на руїнах спорохнявілої Австрії будувати власну державу, то молодь є перша, що робить переворот, займаючи на чолі з полк. Вітовським Львів та вивішуючи на його ратуші український прапор. Мов грізний протест на колишнє Франц-Йосифове „Адіє, майне Геррен!" — молодь проголосила ділом державність на західних українських землях. Самостійницький дух, який червоною ниткою тягнеться крізь історію полків Усусів, дух Святослава, Хмельницького, дух Мазепи й Богдана — збудився по кількасотному сні серед широких мас та кинув десятки тисяч в розгар бою. Поруч загартованих в боях Стрільця станули в ряди майже діти, які щойно вирвалися зпід материнської опіки, з яких деякі ледви могли двигнути кріса. Не були їм страшні ні три- і чотирокутники смерти, ні обійми вбивчого тифу. Молоде серце, яке ще добре не знало, що на світі крім добра існує й багацько лиха, замкнулось перед всім, не на всі военні недостачі, і хоч голі, босі, голодні та в тифовій агонії — молоді борці з піснею на устах ішли в бій, жертвуючи своє молоде життя, свої мрії та сподівання на престолі своєї найбільшої та найвисшої ідеї: вольної (Конець буде).

Обурення.

Дівчина: Що за безсоромний цей автор! Уже втретє читаю отсю книжку і за кождим разом знаходжу все нові непристойності!

ПОЗІР! CURTIS BAY, MD., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1928 РОКУ

в годині 4-тій з полудня

— відбудеться —

ВСЕНАРОДНЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

проти знущань Поляків над нашою молодю в Західній Україні

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛИ,

1506 CHURCH STREET, CURTIS BAY, MD.

На вічу будуть промовляти позамісцеві і місцеві бесідники. Після віча відправиться панахида за героїв, що поклали свої голови в обороні України.

Вступ вільний. Запрашається всіх без ріжниці політичної партії. — Вічевий Комітет. 285

ПОЗІР! НЮ ГЕЙВЕН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК „БАНДУРИСТ"

при церкві св. Михаїла в Ню Гейвен, Конн.,

— відограє представлення —

„МАЗЕПА"

історична драма в 5-ти діях

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 127 ПАРК СТРІТ

В СУБОТУ 8-ГО І НЕДІЛЮ 9-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

Початок в суботу в 7. год., в неділю 5 год. вечером.

Тікети продаються шкільними дітьми, а також у Dorer's Music Shop, 38 Oak St., New Haven, Conn.

Весь дохід призначений на церковні цілі.

Родимці! Ся драма буде виставлена перший раз в Ню Гейвен, тому не опустіть нагоди побачити її. Аматори стараються, щоби ця штука випала як найкраще. Занавіса відкриється точно в назначений час, тому проситься не спізнатись, щоби моглисьте бачити від початку. До численної участи щиро запрошує — Комітет. 284-5

УВАГА! СКРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЄМ КОМІТЕТУ УКР. ДІТОЧОЇ ШКОЛИ НА ГАЙД ПАРК

— відбудеться —

КОНЦЕРТІ

ІВАНА СТЕШЕНКА

оперового артиста, баса Шікаґовської і Філаделфійської Опери, та при співучасти артистки ЮЛІЇ МАЛЕВИЧ-ШУСТАКЕВИЧЕВОЇ і віолінїстки ВАЙДИ МІЛЛЕР-ЧЕМБЕРЛЕН 285-6

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 10-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1928 РОКУ

В АВДІТОРІЇ Y. M. C. A.,

ріг вул. Вашінґтон і Молбері, Скрентон, Па.

Початок точно в год. 8. вечер. — Вступ $2.00, $1.00 і 50 ц.

Громадяне! Комітет Української Діточої Школи отсим запрошує вас до масової участи в цьому концерті, просячи вас помочи цим способом українській просвіті й вихованню української дітвори в українськім дусі.

Ви однак не тільки поможете українській культурі, але ви почуєте артистів і концерт, який при наших обставинах не так часто можна почути.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЦЕРКОВНОГО ХОРУ

при Українській Православній Церкві св. Володимира

334 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

— відограється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1928 РОКУ

дуже цікаву комедію на 4 дії з міщанського життя, А. Ф. Володського,

ОРИСЯ

(В КАЛАМУТНІЙ ВОДІ)

Беруть участь добірні сили з Ню Йорку.

Поч. точно 7.30 вечер. — Вступ: дорослі 50 ц., діти 15 ц.

Церковний хор всіх ласкаво запрошує на цю чудову комедію. 285-6

Комітет Церковного Хору.

УКРАЇНСЬКА УЧИТЕЛЬКА-ФОРТЕПЯНІСТКА

П-НА МАРІЯ САВІЦЬКА

отворила

PIANO STUDIO

— при —

97 BOYDEN AVE., MAPLEWOOD, N. J.

Учить грати на фортепяні, лекції можна побирати в студіо а також в помешканню учеників. Акомпанює до концертів, представлень; також має на складі до випожичення партитур до представлень в супроводі фортепяна. Голоситися на адресу: 279,85

MARY SAWITZKY, 97 BOYDEN AVE., MAPLEWOOD, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРНЕ БЮРО В НЮ ЙОРКУ

ВИГОТОВЛЯЄ ВСЯКІ ЛІТЕРАТУРНІ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАКТИЧНОГО ВЖИТКУ,

як відчити, реферати, святичні промови, вступні і принагідні слова;
складає меморіяли, відозви, політичні телеграми;
робить переклади на ріжні мови;
укладає часописні статті, дописі, рецензії;
помагає складати програми народних обходів, концертів, вечерниць;
вишукує літературні твори, книжки, декламації, вірші, музичні ноти, партитури, виконує аранжовання пісень і муз. матеріялів до театральних вистав;
посередничить у вишукуванню артистичних та інших умових сил для святочних національних обходів;
посилає кореспондентів для оцінки народних свят;
дає вказівки при вишукуванню средств для образовання; загалом дає епоміч у всяких питаннях, звязаних з духовим життям.

Ціни умірковані; дискреція запевнена.

Орудки виконується совісно і фахово.

ПРОВІД ЛІТЕРАТУРНОГО БЮРА ОБНЯВ

Д-Р СЕМЕН ДЕМИДЧУК.

Бюро заложене для заповнення недостач в громадськім життю української іміграції в Америці.

Адреса Українського Літературного Бюра:

UKRAINIAN LITERARY BUREAU,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

SECOND FLOOR. 279—

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Як кождого року так і сего пасейська громада, що гуртується при українській православній церкві, святкувала урочисто день Першого Листопада, свято української державности. Відбулося се свято в неділю, 18 листопада, заходом української православної церкви, тов. Української Січи, від. 182 У. Н. С., і тов. І. Франка, від. 97, У. Н. С. Рано в церкві о. Кирстюк відправив торжественну Службу Божу. По Службі Божій почалась панахида за поляглих борців.

При панахиді стали в асисті в жалібних лентах члени тов. Української Січи і члени тов. ім. Івана Франка.

По панахиді о. Кирстюк виголосив зворушаючу промову про значіння Першого Листопада. Нині, говорив проповідник, обходимо память дня радости і дня смутку.

День радости, бо сей день Українці Західної України по довголітній неволі проголосили свою незалежність. День радости, бо в сей день на львівськім ратуши гордо повівав синьо-жовтий прапор, символ української державности. День радости, бо Українці дали світови пізнати, що вони в змозі господарити на своїй землі і що раз вони проголосили свою самостійність, то від неї ніколи не відречуться, бо її припечатали своєю кровю...

Заразом обходимо і день смутку, говорив дальше о. проповідник, бо нині, в десяті роковини сего торжественного дня, наша земля знову розшматована, знову наложено на наш нарід нові кайдани. Розшарпали її чужі зайди Ляхи, Москалі, Румуни і Чехи. Однак ми не сміємо упадати на дусі. З сеї неволі ми повинні учитись, щоб бути приготованими, коли прийде слідуючий день української державности.

На кінці хор відспівав: Вічная память. Понеслась тиха молитва перед престол Всевишнього за тих, що упали в нерівній боротьбі.

У вечір відбулась друга часть свята в галі української православної церкви.

Галя була переповнена щирими Українцями, що прийшли вислухати концерту і промов. Свято отворив гром. Лесьо Сисин короткою промовою, поясненюючи значіння сего великого свята, бо в день 1. листопада 1918 року трісли віковічні кайдани і народ Галицької України устами Національної Ради проголосив свою самостійність. І хоч нині, в десятьрічча сего торжественного дня, ми не маємо ані одного клаптика вільної української землі, ми не повинні попадати в зневіру. Кров, розлита героїв по цілій українській землі, не сміє піти на марно. На нас лежить обовязок докінчити сю працю наших героїв, щоб на слідуючий рік свято української державности було дійсним державним святом, щоб у золотоверхім Київі і Львові повівали синьо-жовті прапори вільної української держави.

Першою точкою свята був виступ хору під проводом дирігента о. Кирстюка. Хор відспівав Боже Великий Єдиний. Ще одну промову виголосив о. Кирстюк про значіння свята та взивав зібраних до дальшої праці до боротьби за Вільну Самостійну Україну.

Святочну промову виголосив о. Іванишин, парох української православної церкви в Ню Йорку. Публика привитала шановного бесідника гучними оплесками. Не маю слів описати, яке враження зробила на зібраних промова о. Іванишина. Говорив з запалом, не як священик, а як син України, котрий відчуває всім серцем долю і недолю рідного краю. Шановний бесідник звернув думку слухачів у рідний край, як то урочисто в краю святкували день Великодня, день Воскресення, як молодіж забавлялася в гагілки, як оден другого здоровив словами „Христос Воскрес". Так нині обходимо український Великдень, день воскресення українського народу. Сей день вляв у наші серця жар любови до українського народу котрий ніколи не згасне. Бесідник сказав про всі події 1 листопада 1928 р. Говорив так зворушаючо, що можна було в неодного із зібраних побачити слезу зворушення.

Бесідник загрівав присутних до дальшої боротьби за кращу майбутність українського народу. Коли ми тут на вільній землі Вашинґтона обходимо свято української державности, то тут над нами не висить польська нагайка. Тут нема Бриґідок, деб нас Ляхи в них посадили. Тому тим більшу ми тут можемо відограти велику ролю у визвольнім русі. Бесідник сказав про останні події у Львові, де Українці, помимо того, що під польським кнутом, не забули сего свята української державности і масово рушили до катедри св. Юра, щоб помянути незабутних героїв та рушили усі на цвинтар, де поховане українське стрілецтво: Ішов стрілецький батько на гріб свого сина, ішла старенька мати, ішла дівчина на гріб свого милого, щоб зложити вінець тому, що поляг за Рідний Край. Нараз, мов дика азійська орда, Ляхи накинулись на учасників свята. І полилась кров, благородна українська кров. Сю кров мов вінці понесли на гроби погибших яко доказ, що раз надпочате святе діло тими, що в могилах, не пропаде; і хоч богато ще крови поллється, то з неї повстануть нові местники, щоб довершити велике діло воскресення українського народу. Промову о. І. Іванишина нагороджено гучними оплесками.

Ще кілька пісень відспівав хор, а опісля о. Іванишин попросив зібраних, щоб зложили жертви на інвалідів, на тих, що боролись за Україну, а нині остали каліками без притулку. Пішли дві дівчини з капелюхами і зібрали 24 доляри. Гроші вислано до Обеднання, призначуючи їх на інвалідів.

Свято закінчено національним гимном Ще не вмерла Україна.

Лесьо Сисин.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1928 Р.

в 2-гій год. пополудни

ВІЧЕ

В справі помочі знищеним від граду, як також запротестувати проти польських звірств над нашим народом в краю.

Віче пічнеться точно в другій годині. Тому кличемо! Хай не бракне ніодного нашого громадянина на вічу. 283,5

Комітет.

ПРОБА РЕТЕЛЬНОСТИ.

Парижські часописи доносять про пробу ретельности, зроблену одним касієром почти: цим, що зголошувалися по відбір переказом наданих грошей, касієр одного з парижських почтових урядів виплачував через один день по одному су (ґрошеви) більше. До кожної виплаченої суми додавав один су. З кількасот су, жертвованих касієром, звернено йому ледви кільканацять, мимо цього, що кожний точно рахував одержані гроші. На другий день касієр від кожної суми відіймав одного су, одначе в тому випадку кожний інтересант обурювався й жадав повної суми.

ВИЩА КУЛЬТУРА.

Дрезденський актор Гайнс Лео Фішер вдарив у лице часописного критика д-ра Савера. Дрезденські часописи цілком слушно заявили, що від цієї хвилі не будуть поміщувати рецензій з цього театру, де грає цей артист.

ЮВІЛЕЙ КРИГОЛОМІВ.

В ленінградському порті відбулося торжественне святкування 30-літнього ювилею винаходу криголомів. 1898 р. російський інжинір, адмірал Макаров, збудував першого криголома „Єрмака". Він ще досі знаходиться у варстатах ленінградського порту.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Князя Данила, від. 356, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в 2-ій год. попол., в неділю, 9. грудня, в Нар. Домі, 3322 N. Lawrence St. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження. — М. Долиний, предс.; Теодор Черевка, секр.; В. Мушинка, кас.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9. грудня, в 2-ій годині попол., в домі Укр. Горож. Клюбу при 618 Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на означений час. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Члени, котрі ще не дали на Сиротинець повинні принести сего місяця. — В. Бутинський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9. грудня, в год. 2.30 попол., в Укр. Нар. Домі, 214 Fulton St. Буде справозданнє урядників і вибір уряду на 1929 рік. Будесь принимати нових членів до братства і У. Н. Союза, тому члени повинні приєднувати нових кандидатів. Не явившийся член на мітінґ заплатить кару після статута. — Ю. Шевчук, предс.; Я. Лещак, кас.; П. Остапчук, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франка, від. 271, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9. грудня, в год. 7-ій точно. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. — Секретар.

БРУКЛИН, Н. Й. Отсим повідомляємо членів Тов. Запорожської Січи, від. 325, що річні збори відбудуться в суботу, 8-го грудня 1928, в год. 7.30 вечером під ч. 101 Grand St. Всі члени обовязані явитися на ці збори, бо є важні спарви до порішення. Члени, що довгують, повинні вирівнати залеглости. На цих зборах будеться принимати нових членів без вступного. Ті, що хотять користати з нагоди, хай приходять і стануть членами. Рівнож на цих зборах будеться вибирати уряд на 1929 рік. Член, котрий не явиться на ці збори, заплатить одного доляра кари. — Стефан Заблоцький, предс.; Іван Гринчук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Зопомогове Тов. „Дністер", від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 8. грудня, в годині 8. вечером в Укр. Нар. Домі, 217-219 Іст 6-та улиця. Кождий член-киня) повинен на сих зборах явитися, бо будуть важні справи до полагодження, а також справа представлення, котре має відбутися в другій половині грудня. — Й. Чемеринський, рек. секр.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ 217-219 ІСТ 6-ТА ВУЛИЦЯ

З днем 16 листопада 1928. обняла в посідання заінкорпорована Спілка UKRAINIAN DEVELOPMENT CORPORATION (Українська Будівельна Спілка) і буде провадити цю інституцію на бизнесових підставах.

Заінкорпорована Спілка дає в наєм велику концертову салю на святочні національні обходи, концерти, представлення, прилюдні забави і инші цього рода підприємства, влаштовувані українськими орґанізаціями **по зниженій ціні 20 процент; саля має вигідну сцену з потрібною сценерією.**

Винаймає **инші кімнати на зібрання і наради українських товариств** одноразово або на цілий рік за контрактом;

має до винайму клюбові кімнати на виключний ужиток товариств. Увесь дім недавно перебудований і заосмотрений у всі убікації потрібні для вигоди публики включаючи гостинницю.

ОФІС для сторін отворений щодня від 7 до 10 години вечером. Інформацій в пополудневій порі уділяє управа гостинниці Народного Дому.

Нова Управа Народного Дому ручить за вигоду і чемну обслугу. Українське громадянство нехай звертається з довірям до своєї інституції.

Для не-Українців Народний Дім звісний під назвою:

UKRAINIAN HALL

217-219 EAST 6th ST., NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ВІЛКС БЕРІ, ПА., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ДР. МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

ОТВОРИВ ОФІС ПІД Ч.

134 DANA STREET, WILKES BARRE, PA.

НАПРОТИ HOMEOPATHIC HOSPITAL.

ТЕЛЕФОН: W. B. 6465.

Я, як лікар Українець, зобовязуюся обслужити Вас чесно і совісно так, як я обслугував всіх пацієнтів в McADOO, PA., де я передтим мав свій офіс.

ЛІЧУ ВСЯКОГО РОДА МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ НЕДУГИ.

Години урядові від 1—3 пополудни, від 6—8 вечером; в неділі від 1—3 пополудни. 203—

ОГНЕВІ АВТОМАТИ.

Навчені прикрим досвідом в Мадриді, підприняли дирекції європейських театрів як найдальше ідучі забезпеки перед пожежами. Телефонічна спілка Ерікссона в Стокгольмі побудувала спеціяльний автомат, що алярмує огневу сторожу. Автомати ці поміщено в численних кутах театру, музею, галерій образів та по більших склепових фірмах. Апарат цей вирятував вже раз стокгольмський театр від спалення. Одна з артисток у поспіху лишила в гардеробі гаряче залізко. Від нього занялася сукня, що лежала побіч. Заки вогонь поширився, автомат залярмував огневу сторожу, яка зараз вгасила вогонь. Ніхто з присутніх і не догадувався, яке нещастя зависло було над їхніми головами.

ЛЕМКІВСЬКІ КРАСУНІ, ЩО СПІВАЛИ НА РЕКОРДИ.

Пан Фінкельштайн приїхав із жінкою до Риму. Висіли з вагону на головнім двірці, Фінкельштайн станув на пероні, глядить на залізничі шини, що тут збігаються, тай каже до жінки:

— А бачиш, Сальцю, що то правда, що всі дороги ведуть до Риму.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукуе посади. Голос барітоновий, школу діточу, хор, представлення та концерти знає провадити дуже добре. Ласкаві зголошення слати: 282-5
D. DOBROMYL,
422 N. Maple St., Mt. Carmel, Pa.

ТОВ. ІМ. І. ФРАНКА в Лудлов, Масс., пошукуе учителя української діточої вечірної школи, котрий би міг робити в шапі при легкій роботі, а вечерами від 5. до 7. провадити школу. О роботу вистараеться Тов., роботи чисті і легкі, околиця знаменита, родин 65, платня від $40 до $60 на місяць. Школа в Українськім Домі під зарядом Тов. По дальші інформації зголошення слати до: **John Prystupa, P. O. Box 425, Rez. 21 Cedar Street, Ludlow, Mass.** 284-6

УКРАЇНСЬКА католицька парохія Успенія Пр. Діви Марії в Бейон, Н. Дж., пошукуе дяко-учителя. Платня після умови. Посада до обнятя сейчас. Прошу голоситись на слідуючу адресу: **Rectory of St. Mary's Assumption's Ukrainian Catholic Church, 24 E. 25 St., Bayonne, N. J.** 285-7

ПОШУКУЮ місцевости близько НЮАРКУ, Н. Дж., де мігбим вести діточу школу, а також і представлення як з дітьми так само і зі старшими. Сам також характеризую до штуки. Котра місцевість не мае у себе зорганізованої школи, так я закладаю хочу дітей до школи таки діточою штукою. Прошу голоситись на адресу: **Михайло Костра, 11 Charlton St., Newark, N. J.** 285-

ХТО зі свідомих Українців знае, де е Бюст Богдана Лепкого з бронзи на марморовім педесталі, роботи різьбаря М. Паращука, нехай дасть знати на адресу О. Паращук, 434 E. 5th St., N. Y. C. Жінка автора примирае з голоду у Львові і як би той бюст продати, то можна би її піддержати деякий час.
H. PARASCHUK,
434 E. 5th St., New York, N. Y.
Третий поверх. 28